

De duurzaamheid van kunstmest?

door FRANK VERHOEVEN op 29 OKTOBER
2009

Vandaag kwam er een uitnodiging in de bus met de titel “De duurzaamheid van kunstmest”. Dat trok natuurlijk direct onze aandacht. En de afzender was (jawel) de Mineralen Meststoffen Federatie (zie

www.mineralemeststoffen.nl) ofwel de belangenbehartigers van de kunstmestindustrie.

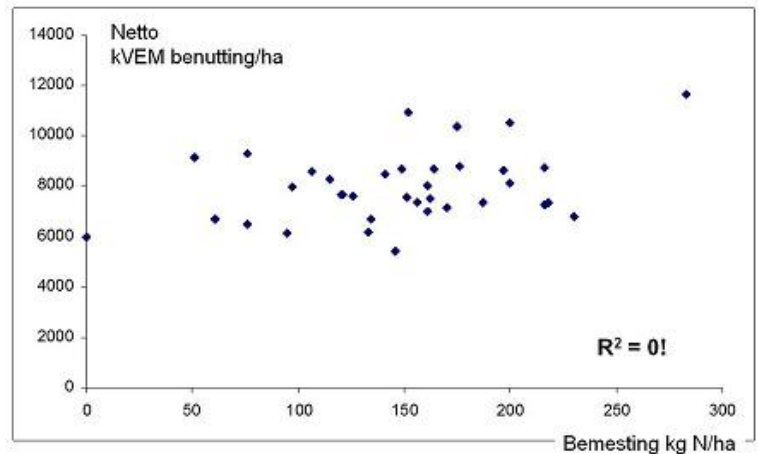
Een kat in het nauw maakt rare sprongen zeggen ze wel eens...maar deze sprong is op zijn minst opmerkelijk. De uitnodiging luidt:

“De kunstmestsector krijgt regelmatig te horen dat de productie van stikstofhoudende kunstmest “te veel fossiele energie” kost en dat “zuiniger” moet worden omgesprongen met de wereldvoorraad fosfaat. Ook wordt regelmatig geopperd dat kunstmestbedrijven moeten bijdragen aan het sluiten van de keten en zich meer moet inspannen om nutriënten uit dierlijke mest in te zetten bij de productie van kunstmest. Minerale meststoffen spelen echter ook een uiterst belangrijke rol om de toenemende wereldbevolking te blijven voeden.”

Vanuit Duurzaam Boer Blijven hopen we van harte dat [hier](#) een pleidooi gehouden gaat worden voor het zo ver mogelijk afbouwen van die kunstmest (= slechts een correctie) en het zo veel en zo goed mogelijk inzetten van goede, verbeterde, N-arme dierlijke mest! Dat is namelijk in het belang van de boer! het andere pleidooi klinkt mij als in het belang van de kunstmestindustrie (maar we horen graag de tegenargumenten).

Uit onze projecten blijkt al vele jaren dat een gemiddelde gift van 100 a 125 kg zuivere N/ha (of minder) voldoende is om een maximale drogestofopbrengst te behalen. Het is precies het [“gat tussen behoefte van de plant en de nog niet voldoende op gang zijnde mineralisatie”](#) in het voorjaar wat een biologische boer niet kan dichtten maar een gangbare boer met dat beetje kunstmest wel kan! Door verbeterd bodemmanagement/vakmanschap kunnen we met steeds minder kunstmest toe en misschien zelfs nog wel eens zonder en het zou juist de uitdaging voor de sector moeten zijn om geheel zonder fosfaat (P) uit kunstmest te boeren!

Wat ook vergeten wordt is dat er in de praktijk geen enkele [relatie](#) bestaat tussen de hoeveelheid opgebrachte kunstmest en de benutting van het land (ofwel wat de koe er uiteindelijk van benut). Zie hiervoor nog een recente grafiek in de bijlage. Deze plaatjes zijn niet nieuw, dat laten we al 10 jaar zien! De factor boer heeft blijkbaar een vele malen grotere invloed op de productiviteit van het land dan de kunstmestgift.

Verwante artikelen:

- [Duurzaamheid is meer dan een stikstofkringloop](#)
- [Bemesting](#)

Met de tags: [bemesting](#), [guus](#), [NLV](#)

{ 2 comments... lees ze [hieronder](#) of [voeg er een toe](#) }

Leo Bil november 5, 2009 om 11:13

In het hele kunstmest verhaal wordt inderdaad voorbijgegaan aan het belang van een actief bodemleven dat een balans kent tussen de verschillende organismen. Door het stimuleren van juist dit bodemleven valt er nog enorm veel te [winnen](#). Het is zelfs mogelijk om een goed gewas te telen zonder gebruik te maken van fosfaat als kunstmest! Hoe? Bodemleven, een actief bodemleven zorgt voor een poreuze doorlatende grond die sneller opwarmt. Hierdoor worden de micro-organismen die verantwoordelijk zijn voor de opname van fosfaat eerder actief. Van de kunstmest fosfaat wordt slechts een zeer klein deel daadwerkelijk door de plant benut. Daarom is het belang van het bodemleven zo groot.

Hoe dit bodemleven te stimuleren? Daar zijn diverse [mogelijkheden](#) voor.

PRP levert een product (PRP SOL) dat rechtstreeks het bodemleven voedt en [onderhoud](#).

Hierdoor valt er al op korte termijn een goed resultaat te verwachten. Andere mogelijkheden zijn o.a. een goede kwaliteit stalmest of compost e.d. Nog beter is een combinatie met PRP SOL, hiermee verhoogt u het effect dat stalmest en compost op bodemleven en bodemkwaliteit heeft.

PRP zorgt ervoor dat er, zonder fosfaat uit kunstmest, maïs e.d. geteelt kan worden ZONDER concessies te doen aan de kwaliteit. Het tegenover gestelde gebeurt er wel, de kwaliteit van de maïs neemt toe omdat de plant evenwichtiger kan groeien. Is de bodem voorraad fosfaat te laag dan volstaat drijfmest in combinatie met PRP SOL om de fosfaat behoefte alsnog te dekken.

Kunstmest? Volstaat met minimale gift als ondersteuning tijdens de groei. Op termijn zal, in combinatie met PRP en mest, het voor hetgrootste deel overodig zijn.

En het gevolg? Beter graskwaliteit, een gezondere bodem, vitale koeien.

Dorieke Goodijk november 11, 2009 om 21:16

Vandaag was het symposium en wat zeggen drie van de vier inleiders: kringlopen moeten gesloten worden, mineralen van het eigen bedrijf moeten beter benut worden en mest moet niet meer als afvalproduct gezien worden, maar als mineralenbron!! Zelfs dhr Rabbinge ziet bodemvruchtbaarheid als zeer noodzakelijk om de wereld van voedsel te kunnen blijven voorzien. En LTO pleit ervoor dat in 2020 alle mineralen die op grasland worden gebracht van

het eigen bedrijf of de regio komen. We gaan allemaal langzaam echt richting
duurzaamheid!!!
